

THE INVISIBLE BATON

उंबरठा 1

अदृश्य बॅटन

एक दिवस कोणीतरी आपल्याविषयी लिहील, हे माझ्या आजोबांना माहीत नव्हते.

त्यांनी घेतलेल्या काही निर्णयांचा अर्थ एक दिवस कोणीतरी शोधेल, हे माझ्या वडिलांना माहीत नव्हते.

आणि मलाही बराच काळ हे माहीत नव्हते की इथे एक कथा अस्तित्वात आहे.

मला वाटायचे, फक्त दिवस असतात.

साधे दिवस.

कसेबसे पार पाडायचे दिवस.

काम, अडचणी, ग्राहक, जबाबदाऱ्या, फोन, प्रवास, पाळलेली वचने आणि अर्धवट राहिलेली इतर वचने यांनी भरलेले दिवस.

जगातल्या लाखो लोकांसारखे.

मोठ्या कथा जवळजवळ नेहमीच चुकीच्या पद्धतीने सांगितल्या जातात.

त्या शेवटापासून सुरू होतात.

त्या परिणाम दाखवतात.

त्या यशाचे प्रदर्शन करतात.

त्या आयुष्याला एका सरळ रेषेत बदलतात, जी एका बिंदूपासून दुसऱ्या बिंदूपर्यंत अटळपणे जाते.

वास्तव तसे चालत नाही.

वास्तव म्हणजे अदृश्य हस्तांतरांचा एक संच.

वडील नकळत एखादा धडा शिकवतात, तो क्षण कोणी पाहत नाही.

मुलगा तो धडा जपायचा ठरवतो, तो क्षण कोणी पाहत नाही.

एखादे तत्त्व एक पिढी ओलांडून दुसरी पिढी शोधायला निघते, तो क्षण कोणी पाहत नाही.

आणि तरीही टिकून राहणाऱ्या कथा नेमक्या तिथेच जन्म घेतात.

प्रकाशझोतात नाही.

शांततेत.

अनेक वर्षे मला वाटत होते की माझ्या कुटुंबाच्या तीन पिढ्या आणि Gillette यांच्यातील नाते हा केवळ व्यावसायिक योगायोग आहे.

एक कंपनी.

एक नोकरी.

एक कारकीर्द.

इतर अनेकांसारखा एक मार्ग.

मग काळाने ते करायला सुरुवात केली, जे त्याला सर्वात चांगले जमते.

त्याने बिंदू जोडले.

घडताना एकाकी वाटणाऱ्या घटना त्याने एकत्र आणल्या.

त्याने एक अदृश्य भूमिती उभारली.

आणि हळूहळू मला समजले की खरा नायक कंपनी नव्हती.

खरा नायक म्हणजे सातत्य.

कारण ब्रँड बदलू शकतो.

बाजारपेठ बदलू शकते.

उत्पादन बदलू शकते.

जगही बदलू शकते.

पण काही मूल्ये परवानगी न मागता सगळ्यांमधून आरपार जातात.

शिस्त.

दिलेला शब्द.

जबाबदारी.

ज्या प्रतिष्ठेने माणूस कामाला सामोरा जातो, ती प्रतिष्ठा.

माणसाचे नाव त्याच्या पदापेक्षा अधिक मोलाचे असते, ही कल्पना.

या गोष्टी ताळेबंदात दिसत नाहीत.

त्या बायोडेटामध्ये दिसत नाहीत.

त्यांच्यामुळे वर्तमानपत्रांचे मथळे तयार होत नाहीत.

पण आयुष्य ज्यावर उभे राहते, तो हाच अदृश्य पाया आहे.

वाटेत भेटलेली अनेक माणसे मला आठवतात.

काही असामान्य.

काही विसरली गेलेली.

काही सामर्थ्यवान.

काही नाजूक.

वर्षे जात होती, तसतशी मला एक गोष्ट जाणवली.

बाहेरचे फरक प्रचंड होते.

आतले फरक त्यामानाने खूपच कमी.

मी कुठेही गेलो, कोणत्याही देशात काम केले, तरी मला नेहमी त्याच प्रश्नांशी झुंजणारे पुरुष आणि स्त्रिया भेटल्या.

वचन कसे पाळायचे.

कुटुंबाचे रक्षण कसे करायचे.

एखाद्या हानीला कसे सामोरे जायचे.

हार मानणे सोपे असताना ताठ उभे कसे राहायचे.

पुढे कसे चालत राहायचे.

नेहमी आणि फक्त हेच.

पुढे चालत राहणे.

कदाचित म्हणूनच ही कथा वेगवेगळ्या संस्कृती ओलांडू शकते.

ती एका कंपनीविषयी बोलते म्हणून नाही.

ती माझ्याविषयी बोलते म्हणून नाही.

तर ती अशा गोष्टीविषयी बोलते, जी प्रत्येक माणूस ओळखतो म्हणून.

वारसा.

आर्थिक नव्हे.

भौतिक नव्हे.

अदृश्य वारसा.

जो कोणत्याही सहीशिवाय एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे जातो.

ज्याला कोणताही नोटरी प्रमाणित करू शकत नाही.

जो कठीण क्षणी घेतलेल्या निर्णयात दिसून येतो.

पाळलेल्या शब्दात.

स्वीकारलेल्या त्यागात.

कोणत्याही साक्षीदाराशिवाय केलेल्या संयमात.

मी तरुण होतो, तेव्हा मला वाटायचे की ध्येय म्हणजे पोहोचणे.

मिळवणे.

जिंकून घेणे.

विजयी होणे.

आज मला तितकी खात्री राहिलेली नाही.

आज मला वाटते की आयुष्याचे खरे माप काहीतरी वेगळेच आहे.

गोंगाट संपल्यावर काय उरते?

पदव्या नाहीशा झाल्यावर काय टिकते?

माणसे गेल्यावर काय चालत राहते?

मला सापडलेले उत्तर साधे आहे.

जे आपण पुढे दिले, तेच उरते.

जे आपण नकळत शिकवले, तेच उरते.

आपण इतरांशी कसे वागलो, तेच उरते.

आपण जे बनलो, तेच उरते.

आणि रक्त उरते.

जैविक रक्त नव्हे.

नात्यागोत्याचे रक्त नव्हे.

नैतिक सातत्य म्हणून रक्त.

एक धागा म्हणून.

आपलेपणा म्हणून.

प्रवास करणारी स्मृती म्हणून.

म्हणूनच ही कथा एखाद्या उत्पादनापासून सुरू होत नाही.

ती एखाद्या ब्रँडपासून सुरू होत नाही.

ती एखाद्या व्यक्तीपासूनही सुरू होत नाही.

ती एका हस्तांतरापासून सुरू होते.

काळ ओलांडून जाणारे एक अदृश्य बॅटन.

एका पिढीकडून पुढच्या पिढीकडे.

एका हातातून दुसऱ्या हातात.

एका नावाकडून दुसऱ्या नावाकडे.

तीन पुरुष.

तीन युगे.

तीन वेगवेगळे मार्ग.

एकच धागा.

तीन पाती.

एक रक्त.

आणि बाकी सगळे नंतर येते.